

Uusi Suometar.

N:o 110. – 15.9.1879

Papin wirka Siperiassa.

”Pietarin Wiikko-Sanomista” lainaamme seuraawan, huomiota ansaitsewan kirjoituksen:

Tietääksemme on kolme suomalaista pappia tähän saakka vaikuttanut Siperiassa. Kuuluisa maanmiehemme maisteri Erik Larman oli w. 1764-1768 pappina Barnoul-Tomnkissa ja Peter August Pundani w. 1840-1847 Ruschkowassa, molemmat paikkakunnat Länsi-Siperiassa. Jälkimäisen vaikutuksesta on vielä nyt hyvä koulu Ruschkowassa, jonka oppilaisista kerran tapasimme sotamiehen, joka oli luwun ja kirjoituksen taitawa suomeksi ja wenäjäksi. Wuotena 1863 määräsi Suomen hallitus ensimmäisen papin Siperiaan, jolle asuinsijaksi walittiin Werchne-Sujetuk Itä-Siperiassa. Wiidentoista vuoden kokemus on nyt käsissä. Mitä se on opettanut? Se arwollinen pappi, joka on woimiansa myöten ollut ahkera työmies Siperiassa, on tullut siihen kokemukseen, ettei Werchne-Suetuk ole sopiwa paikka papin vaikutukselle siellä. Mutta mikä paikka olisi sopiwin?

Suomalaisia siirtolaisia on Siperiassa sekä Suomesta että Inkerinmaalta. Edelliset owat Suomen alamaisia, joitten sielunhoito on Suomen hallituksen huolena, jälkimäiset sitä vastaan Wenäjän alaimaisia, joille ewankeliset konsistoriot Wenäjällä owat toimittaneet sielunpaimenia. Näitten molempain siirtolaisten wälillä on suuri erotus. Inkerinmaalta siirtyneet owat asetuneet suuriin kyliin, joissa eläwät maanwiljelijöinä, warsinaisina talonpoikina. Siirtolaiset Suomesta sitä vastaan aiwan harwoin owat jaksaneet korottaa siweellistä tilaansa maawiljelijän kannalle. Kulkijoina matkustawat he ympäri Siperian, etsien palwelusta tai päywytyötä. Mierontietä kulkiessa joutuwat he siweellisessä suhteessa yhä kurjempaan tilaan, juoppouden ja pahantyön orjiksi. Mikä on syynä, että siirtolaiset Suomesta joutuwat siellä hurjempaan tilaan, kuin siirtolaiset Wenäjältä? Jälkimäiset owat jo kotimaassansa olleet suureksi osaksi työtätekeviä talonpoikia, jotka isein, ei jonkun rikoksen, mutta ainoastaan kunnallisista syistä owat perhe- ja kyläkunnittain siirretyt sinne. Uusilla asupaikoillansa owat perheellisinä rakentaneet kodin ja käyneet käsin kotona opittuun työhön, maanwiljelykseen, ja niistä on syntynyt suoma-

Papin wirka Siperiassa.

„Pietarin Wiikko-Sanomista” lainaamme seuraawan, huomiota ansaitsewan kirjoituksen:

Tietääksemme on kolme suomalaista pappia tähän saakka vaikuttanut Siperiassa. Kuuluisa maanmiehemme maisteri Erik Larman oli w. 1764—1768 pappina Barnoul-Tomnkissa ja Peter August Pundani w. 1840—1847 Ruschkowassa, molemmat paikkakunnat Länsi-Siperiassa. Jälkimäisen vaikutuksesta on vielä nyt hyvä koulu Ruschkowassa, jonka oppilaisista kerran tapasimme sotamiehen, joka oli luwun ja kirjoituksen taitawa suomeksi ja wenäjäksi. Wuotena 1863 määräsi Suomen hallitus ensimmäisen papin Siperiaan, jolle asuinsijaksi walittiin Werchne-Sujetuk Itä-Siperiassa. Wiidentoista vuoden kokemus on nyt käsissä. Mitä se on opettanut? Se arwollinen pappi, joka on woimiansa myöten ollut ahkera työmies Siperiassa, on tullut siihen kokemukseen, ettei Werchne-Suetuk ole sopiwa paikka papin vaikutukselle siellä. Mutta mikä paikka olisi sopiwin?

laisia talonpoikia Siperiassa. Ruschkowassa, 100 wirstaa Omskista, on yli tuhannen asukasta. Samate on Wirolaisten ja Lättiläisten tila. Suomesta setä vastaan joutuu maanwiljelijä, warsinainen talonpoika aiwan harwoin Siperiaan. Suurin osa sinne joutuneista owat jo kotonansa olleet löysäläisiä, irtonaista kansaa. Mieronkulkijoina owat he totuttaneet itsensä laiskuuden palvelijoiksi. Ja kun laiskuus ei ole heille eläkettä antanut, owat he sitä etsineet näpistelemällä ja warkaudella. Alku on ollut pieni synti, mutta kulkuretkillä on se kaswanut suureksi rikokseksi ja päättynyt matkalla Siperiaan. Täällä he pitkittäwät kotona totuttua elinkeinoansa ja tulewat wastukseksi warsinaisille asujoille. Inkerinmaalaisista siirtolaista seuraa waimo ja lapset Siperiaan, mutta Suomesta siirretään enimmiten yksinäisiä, ja harwoin naiseen siirtolaisen puoliso seuraa syyttömänä syyllistä, mutta käyttää wapaudekseen laissa määrättyä sääntöä awioliiton eroon. Tästäkin syystä on onneton siirtolainen

Suomesta jo auttamattomasti myöty mieronkul-kijaksi. Yksinäisenä on hänen täytyminen etsiä wakinaisien talonpoikien tykönä palvelusta tai päiwäläisen työansiota. Palkat owat Siperiassa pienet, mutta kapakoita on monia, ja ennen tullut-pahaa seuraa kyllältä, joka wasta tulleen hou-kuttelee, ja täten syntyy siirtolaisista Suomesta wiheliäisiä, onnettomia ja kurjuutta kärsiwäisiä kansalaisia, joitten parannukseksija kowan on-nen liewennykseksi ei jaa waroja, eikä woimia säästää. Kenen on welvollisuus kiirehtää heille awuksi? Tietysti sen, joka on heitä sinne toimit-tanut. Waltio onkin tässä tuntenut welvollisuu-tensa ja toimittanut heille sielunpaimenen.

Papinwirka Siperiassa on nyt julistettu haet-tawaksi, mutta ei ole yhtään hakijata ilmaantunut. Olemme kuulleet esityksen olewan tästä syystä lakkauttaa koko papinwirka Siperiassa. Emme woi uskoa waltion ottawan huomioon senkal-taista esitystä. Sillä jos papinwirka lakkautetaan Siperiasta, niin sitte on siirtokin Suomesta sinne lakkautettava. Kun wiimeisinä vuosina waltio mielestämme liika helposti on myöntänyt wanki-en anomusta päästä wapaasiirtoon Siperiaan, jos-sa he auttamattomasti joutuwat surkeaan kurjuu-teen, niin olisi wielä surkeampi seikkalakkauttaa sielunpaimenen wirka niiltä onnettomilta, jotka kaukana syntymämaastansa, kansalaisista ja us-kolaisistansa joutuwat wieraaseen maahan, wie-raskielisten ja wierasuskoisten keskelle. Moni pyrkijöistä Siperiaan ei tunne oloja siellä. Kah-leitten kuorman alla kuwailee wanki tulewaisuus-tensa Siperiassa onnellisesti, hän on walmis pit-källisen wankeutensa waihtamaan huonompaan-kin wapauteen ja tulee esiin pyynnöllä wapaasiir-toon. Mutta koska tunnettu asia on, että Siperia ei ole parannus-, waan pahennuspaikka useimmille pyrkijöille, pitäisi waltion kieltämän kaikilta wa-paasti pyrkijöiltä siirto sinne ja myöntämän aino-astaan niille, jotka laki rikoksesta sinne tuomitsee. Aikaa woittaen wähenisi onnettomien luku erit-täin Länsi-Siperiassa, jonne pyrkijät siirretään, ja jäisi siirtolaisia ainoastaan Itä-Siperian kaiwan-noihin ja kruunun tehtaisiin. Emme woi tässä olla koskematta erästä hirmuisen kowaa määräys-tä Suomen laissa, jonka kaltaista kowuudessa ei toinen waltakunta mahtane näyttää. Suurimmista rikoksista, esimerkiksi isänmurhasta, tuomitsee Wenäjän laki 20 wuotiseen pakkotyöhön kaiwan-noissa, joka on korkein aika ja suurin rangaistus suurimmista rikoksista. Tawallinen rangaistus suurista rikoksista on wiisitoista, kymmenen j. n.

e. wuotinen pakkotyö kaiwannoissa, jonka ajan jälkeen tuomittu jää siirtolaiseksi Siperiaan. Suo-men laki sitä vastaan suurista rikoksista, joita en-nen kuoleman-rangaistus seurasi, on tämän ran-gaistuksen muuttanut elinkautiseksi pakkotyöksi kaiwannoissa. Jos esimerkiksi nuori, 24 wuotias mies on hairahtunut näin suuren rangaistuksen alaiseksi, on hän Wenäjän lain jälkeen 44 wuo-den ikäisenä eli miehuuden parhaassa iässä pak-kotyöstä wapaa ja sen jälkeen siirtolainen koko jäänel-le elämäajallensa, jona saa rakentaa kodin, maata wiljellä ja elää perheellistä elämää. Suo-men lain jälkeen sitä vastaan ei ole näitä toiwei-ta nuorella ijällä rangaistuksen alaisella; Suomen laki tuomitsee hänen elin-aikuiseen pakkotyöhön kaiwannoissa. Mitä warten Suomen laki näin jul-man tuomion langettaa, emme woi käsittää. Kuo-leman rangaistus olisi kaiketi laupeuden työ sen suhteen, kuin että onneton kanssa-ihminen tuo-mitaan koko elämäksensä rangaistawaksi pakko-työllä kaiwantojen pimeydessä. Eikö lainsäätäjät woisi ottaa tätä kohtaa huomioon ja muuttaa laki edes yhtäpitäväksi Wenäjän lain kanssa?

Kaiketi se lähimmäisessä tulewaisuudessa tapahtuu. Sen jälkeen kokountuwat Suomen siir-tolaiset Itä-Siperiaan, sillä siellä suurin osa kruu-nun kaiwannoista on, ja kaiketi asettuwat kai-wannoissa pakkotyön suorittaneet siirtolaisiksi samoille tienoille, missä kaiwannoita on, sillä näillä tienoilla on maanwiljelijöillä erittäin hywä ansio työstänsä. Kun nyt waltio lakkaa wapaasti pyrkijöitä, joitten siirtopaikka on Länsi-Siperia, lähettämistä sinne ja ainoastaa suurista rikoksis-ta tuomitut tulewat pakkotöihin, niin seuraa se, että Itäinen Siperia on se paikka, jossa tulewalle papille määrätään asuinpaikka.

Näinä päiwinä on Wladiwostokin kuwernöö-ri, amirali Erdman, lähettänyt kenrali-konsistori-olle Pietarissa anomuksen saada mainittuun paik-kaa suomen ja saksan kielen taitawa pappi. Ano-muksessansa antaa kuwernöri Wladiwostokin seurakunnasta seuraawan selityksen: Ewankelis-luterilaisia on siellä kaikkiaan 181 sielua, joista

6 saksalaista perhekuntaa	24 henkeä,
Naimattomia saksalaisia	26 ”
20 suomalaista perhettä	96 ”
Naimattomia suomalaisia	36 ”
	181

Näistä sanoo kuvernöri kaikki muut, paitsi 11 upseria ja 2 kauppaperhettä, jotka piakkoin muuttawat pois, olewan pysyväisiä asukkaita. Merkillistä että suomalaisista yleisesti, missä heitä waan täällä Wenäjällä asuu, lausutaan samaa mieltä alentawaa mainetta: ”suomalaiset eläwät hywin köyhissä suhteissa, pakenewat työtä ja owat juoppouteen taipuwat” (”Die Finnländer leben in fehr gedrückten Berhältnissen, find arbeitscheu und dem Trunke ergeben”). Osaksi sanoo kuvernöri Erdman olewan tähän huonoon maineeseen syynä, että suomalaiset sielunpaimenen ja hengellisen rawinnon puutteessa huolettawimmalla tawalla owat alaspäin menneer (”aus Mangel an geistlichen Zuspruch in der traurigsten Weise zurückgekommen sind”). Tämä pyyntö paikkakunnan korkeimmalta esimieheltä ansaitsee huomiota ei ainoastaan sentähden, että Wladiwostokissa asuu 131 suomalaista, joista 56 kouluttamista tarwitsewaista lasta, mutta että tähän kaupunkiin jo on ewankelinen rukoushuone

ja sen yhteyteen pappila rakennettu. Paitsi sitä on ewankelinen apukassa määrännyt 600 ruplaa vuosittain papin palkaksi. Seurakunnallinen elämä on jo täällä elpynyt ja halu sielunpaimenen saamiseen innokas. Wähäinen seurakunta on jo suuret rahalliset uhrit antanut toiwensa toteutumiseksi. Saksalaiset, kuusi perhekuntaa, lahjoittiwat 1,400 ruplaa, suomalaiset 20 perhekuntaa 954 ruplaa rukoushuoneen ja pappilan rakennukseksi. Paitse sitä maksawat seurakuntalaiset kuu-kausittain, joten saksalaiset owat suorittaneet 612 ruplaa ja suomalaiset 57 ruplaa. Rukoushuoneen ja pappilan rakennukseen on käytetty 5,657 ruplaa koottuja waroja ja 2,500 ruplaa welkaa tehty. Ennen kuin rakennukset owat täydellisesti walmit, tarwitaan wielä 2,500 ruplaa, jonka summan kaiketi apukassa waroistansa antaa. Yllämainitusta seuraa, että me puolestamme pidämme Wladiwostokin sopiwana paikkana suomalaiselle pappille Siperiassa, josta hän matkansa woipi tehdä Itä- ja Pohjois-Siperian siirtolaisien tykö.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

Pikahaku

Hae

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L